CĂLĂTORIILE FANTASTICE ALE LUI

BILL GAZON

NEBUNUL DEPE ŞOSEAUA CARAVANELOR

No. 3

Lei 3.—

CINE ESTE BILL GAZON?

— În căutarea surorii sale pierdute —

Războiul mondial, pe urma căruia sângerează încă astăzi neamurile, a distrus temelia a mii de familii, susţinătorii lor căzând pe câmpul de luptă, iar unii membri risipindu-se la toate vânturile.

Tânărul Bill Gazon şi-a pierdut şi el părintele şi bruma de avere ce o agonisise acesta. Rămas astfel singurul susţinător al familiei, se străduie să-şi clădească o existenţă nouă. În pieptu-i însă colcăie dorul de călătorii, de întreprinderi mari, de a se avânta prin ţări străine. Pe de altă parte, mamă-sa jeleşte pe fiica ei Thea, sora lui Bill Gazon, care, când nici nu împlinise bine zece ani, a fost trimisă, cu puţin înainte de izbucnirea războiului, la o familie prietenă din Moscova, spre a-şi petrece acolo vacanţa. De atunci însă, nu se mai ştie nimic de dânsa.

Lacrimile mamei sale sădesc în inima lui Bill Gazon hotărârea de a căuta pe sora-i dispărută şi, în cele din urmă, reuşi chiar s-o convingă să-l lase să plece. Trebui însă să-i făgăduiască solemn că nu se va abate niciodată de pe calea cinstei. Şi, astfel, sprijinindu-se numai pe propriile-i puteri, porni ocolul în jurul lumii. Destinul şi datoria ce şi-o luase de a găsi pe sora sa îl purtară prin ţări străine, unde avu de înfruntat nenumărate pericole. În acelaşi timp însă, cunoscu diferite categorii de oameni şi neamuri, din proprie experienţă, mult mai bine decât din cititul atâtor cărţi de călătorie.

Cititorii noştri îl vor aprecia, prinzând imediat simpatie de dânsul şi parcurgând, în tovărăşia lui, cele mai variate primejdii, prin mijlocul ţărilor şi locuitorilor de pe toate continentele.

E fapt constatat că numai acela care e nevoit să răzbată prin înseşi forţele lui pătrunde rostul şi sufletul noroadelor, iar nu călătorul care e înarmat cu bani. Acesta nu va vedea decât partea superficială, pe când celălalt va cunoaşte miezul. Şi Bill Gazon, pornind aproape fără nicio lescaie, ci bizuindu-se numai pe munca lui, va trăi evenimente şi va trece prin emoţii, adeseori de un tragic zguduitor, ce nu sunt date omului bogat să le guste.

Să-l însoţim!

Nebunul de pe şoseaua caravanelor

Capitolul 1
Regele drumului

Stepa se întindea hăt, departe. Dunele de nisip se asemănau cu o mare amorţită. Doar pe ici-colea câte o fâşie întunecoasă de pădure cu pini întrerupea verdele monoton. Pinul este pomul caracteristic al Siberiei. Moliftul şi coconarul sunt cu mult mai rari. De asemenea, se văd rar şi mesteacăni. În curând, şi aceste resturi de codri vor cădea pradă securii, căci în ţara aceasta nu există nicio administraţie silvică şi toate obiectele casnice sunt de lemn

Bill Gazon se lăsă obosit pe marginea şoselei.

De fapt, cuvântul e prea pretenţios, căci nu era

decât un drum larg, nisipos.

În marşuri lungi, istovitoare, Bill Gazon ajunsese la lacul Baical.

Se abătuse din direcţia-i iniţială şi de la năzuinţa de a se apropia cât mai repede de graniţa indiană.

Banii i se topiseră. Îşi cumpărase în Irkutsk o pereche de cizme şi se servise de tren până la Verchne-Udinsk.

Era acum la vreo două sute de kilometri de graniţa Mongoliei, la marginea unui străvechi drum al caravanelor şi nu ştia încotro să meargă mai departe.

— O, sfinte Arhanghele! Iată că vântul mă duse printr-o regiune oribilă. Dacă mai stau mult aici, mă prefac şi eu în nisip.

Îşi aprinse o lulea, se tolăni şi se uita sus spre nori. Era întotdeauna într-o situaţie neplăcută, în lunga-i călătorie, ori de câte ori îşi punea întrebarea: „încotro? ce mă fac de acum?” şi nu ştia ce răspuns să-şi dea. Era acum Septembrie şi nopţile se înăspreau din ce în ce. Ca să doarmă peste noapte afară, nici că era de gândit. Trebuia să vadă ca să-şi caute cât mai repede un serviciu şi apoi să ajungă într-un mod oarecare în India, unde să găsească pe sora sa Thea.

Şi, cum sta şi chibzuia în ce fel să-şi continue călătoria, auzi la spatele său o voce care mai mult hârâia decât cânta. Sări în sus şi se uită în jur. Cine să fie singuraticul cântăret care mormăia aci „Dumka”, cântecul naţional ucrainian.

Melodia aceasta, de o frumuseţe tristă, parcă-şi ondula notele peste stepă.

Şi iată că Bill Gazon zări pe cântăreţ. Un moşneag, în zdrenţe murdare, de care atârnau tot felul de marafeturi, venea în direcţia lui, fără nicio grabă, mai mult clătinându-se decât mergând şi proptindu-se într-

un băţ. Caraghiosul bătrân trebuie să fi zărit abia acum pe Bill Gazon, care se ridicase de tot, căci încetă să cânte, oprindu-se şi uitându-se bănuitor la necunoscut.

— Mărire ţie, luminate împărat ! Coboară-te

— Eu sunt ţarul drumului. Tu cine eşti, străine? Mamăta nu ţi-a cântat la leagăn prin meleagurile astea.

Bill Gazon susţinu privirea scrutătoare a bătrânului şi-şi dete pe dată seamă că are în faţa sa un scrântit la creier.

Se înclină uşor şi zise:

— Mărire ţie, luminate împărat! Coboară-te din înălţimea ta şi fumează o lulea cu mine, străinul venit de departe.

Bătrânul păru foarte încântat că Bill Gazon îl recunoştea împărat şi, cu un gest teatral, îi oferi mâna, aşezându-se lângă el pe pământ.

Scoase din fundurile de nepătruns ale buzunarelor sale o lulea făcută din lemn de cocotier şi o îndopă cu tutunul oferit.

După ce trase câteva fumuri, se lipi de Gazon.

— De ani îndelungaţi eu sunt suveran atotputernic al acestui drum; toţi de pe aci îmi sunt supuşi şi trebuie să-mi plătească dări. Eu sunt însă un suveran blând şi toţi se simt bine pe lângă mine.

— O, nobile ţar, eu sunt om sărac! Cutreier lumea în căutare a surorii mele şi n-o pot găsi. Oameni răi îmi pun piedici şi vor să mă răpuie.

— Iţi voi ajuta eu.

Bill Gazon se uită mirat la nebun. Cât pe aci să izbucnească în râs. Cum sa-l ajute bietul smintit?

Bătrânul însă continua să fumeze în tăcere, aproape solemn, cătând ţintă în zare. Bil Gazon urmă direcţia privirii lui. Departe de tot, un nor de praf se stârnise pe şosea.

Ce să fi fost?

Bătrânul nu părea dispus de o lungă convorbire, aşa că amândoi fumau în tăcere.

„Să aştepţi să bei ceaiul”, este în Rusia un proverb

obişnuit.

Norul de praf se apropia încet. În cele din urmă, Bill Gazon putu distinge o caravană de care cu boi, escortată de nişte călăreţi mongoli. Murdari. Erau ca la şaizeci de care primitive, la care era înjugat câte un bou. La fiecare douăsprezece, câte o călăuză mergea lângă cel dintâi, vitele de la celelalte fiind legate de carul precedent, astfel că toate erau silite să meargă în acelaşi pas şi aceeaşi direcţie.

Cum se apropiă caravana, care amintea de vremurile de emigraţie ale popoarelor, bătrânul se sculă. Fu numaidecât recunoscut de Mongoli şi salutat cu chiote.

— Ei, ţar cerşetor, mai trăieşti? Vine o iarnă rece. Ridică-ţi cortul şi vezi de-ţi fă rost de o femeie. Ca ţar, ai putinţa să alegi din mulţimea supuselor tale.

Bătrânul nu se sinchisi de această ironie. Ridică solemn o mână şi toată ceata se opri numaidecât.

Mongolii îl inconj urară, râzând. Părea să le fie foarte cunoscut, deoarece se serveau mereu de acelaşi drum.

Din toate părţile, i se întinseră tutun, ceaiu, pâine şi pastramă tare ca fierul.

El le luă pe toate, ca şi cum ar fi fost un drept al lui, iar nicidecum pomeni.

— Vă poruncesc să mă duceţi pe mine şi pe musafirul meu la Troizkossawsk, unde avem de rezolvat nişte afaceri importante.

Călăreţii se uitară abia acum la Bill Gazon cu acea neîncredere cu care e întâmpinat acolo orice străin, fără a se aduce, totuşi, vreo atingere spiritului de ospitalitate.

Urmară salutări reciproce şi strângeri de mâini. Fiind musafirul bătrânului, i se făcu şi lui loc într-un car.

El nu aşteptă să fie poftit de două ori. Tot mai bine să fii dus decât să alergi.

Afară de aceasta, era încă un drum lung până la Troizkossawsk şi, când eşti într-o tovărăşie plăcută, suporţi mai uşor o călătorie monotonă. Putu acum observa mai cu amănunţime carul, la care nu se zărea nici măcar o singură bucată de fier. Totul dar absolut totul era făcut din lemn. Roţile erau nişte discuri de lemn, fără cercuri de fier, din care cauză îşi pierduseră de mult forma rotundă. Până şi osia era de lemn, învârtindu-se odată cu roţile.

Animalele fură iarăşi îmboldite cu zbierete şi cursa de hodorogeală începu. Bill Gazon, care nu era încă obişnuit cu asemenea fel de călătorie, constată prea curând, după zdruncinul corpului său, deosebirea dintre o trăsură europeană şi carul acesta de pe vremuri străbune.

Era însă vesel că-şi poate măcar în acest mod cruţa picioarele şi cizmele.

Avea de mulţumit ţarului acestui drum că fusese luat.

Pe seară, când se opri convoiul spre a mâne peste noapte în stepă, sub cerul liber, le ieşi inainte o caravană de cămile. Erau dromaderi: cămile cu două cocoaşe, încărcata fiecare cu câte trei baloturi.

Conducătorii caravanelor se salutară cu chiote. Cea venită în urmă voia şi ea să ramâie peste noapte aci; fiecare însă îşi ridica în altă parte cortul.

Lui Bill Gazon îi veni pofta să călărească şi el ca un Mongol pe o cămilă. Se duse dar la tabăra celei de a doua caravane şi încercă să lege vorbă cu călăreţii. Nu le pricepea graiul, în schimb însă limbajul mâinilor şi al feţei.

În curând, se încurcă cu ei într-o convorbire animată, schimbă cu ei tutun, băură împreună ceai şi mâncară orez.

... se pomeni deodată în văzduh, spre a face apoi cunoștință cu pământul într'un mod nu tocmai plăcut. (Vezi pagina 13).

În cele din urmă, le dete de înţeles că ar dori grozav să călărească pe o cămilă.

Amfitrionii încuviinţară şi el se duse să-şi aleagă un animal.

Cum socoti că a găsit pe cel potrivit, se instala între cele două cocoaşe, ceea ce nu-i fu greu, toate animalele zăcând jos. La un strigăt al Mongolilor, cămila se ridică, clătinând-se, de cât p’aci să-l arunce jos.

În neştiinţa sa, Bill Gazon îşi alesese o cămilă de povară, inaptă pentru călărie. Nefiind obişnuită să poarte în spinare un călăreţ, mugi şi o luă razna, în salturi mari, în stepa întinsă şi întunecoasă.

El avu senzaţia că se află într-o luntre, pe o mare bântuită de furtună. Puteai chiar să te îmbolnăveşti de răul de mare, pe spinarea acestei nave a deşertului. El trebui să-şi încordeze toate puterile ca să nu fie trântit. Nimic nu reacţionă asupra cămilei, care, după toate cele, era şi complect lipsită de inteligenţă. Ocările lui nu-i folosiră câtuşi de puţin.

Ea se afundă cu el tot mai departe în cuprinsul nopţii. Şi, pe când dânsul îşi tot frământa mintea cum să determine pe dromader să se întoarcă, se pomeni deodată în văzduh, spre a face apoi cunoştinţă cu pământul într-un mod nu tocmai plăcut. Cămila însă, eliberată de povară, mugi tare şi se înapoiă fără călăreţ.

— Ce bestie! Şi eu i-am vorbit foarte blând, îndemnând-o să fie cuminte. Aşa păţeşti însă când nu cunoşti limba indigenilor.

Şi Bill Gazon se sculă, frecându-şi spatele, care-l durea straşnic, şi blagoslovind cu tot felul de urări „politicoase” pe dromaderul care fugise.

Dar ce folos? Era în stepa pustie, în puterea nopţii, şi

nu ştia pe ce direcţie să apuce.

În lumina pală a lunii, stepa avea un aspect de o frumuseţe impresionantă, dar lui nu-i ardea acum de poezie. Ar fi fost mai încântat să se afle în noaptea aceea rece într-un cort sau un car, lângă bătrânul smintit.

Deodată trase cu urechea. Auzise nişte lătrături de câini.

Distinse, la lumina lunii, haita care năvălea spre el. Nu erau însă câini, ci lupi.

Se cutremură. Lăsat pradă lupilor în stepa pustie! Acum nu-i putea fi de ajutor iuţeala picioarelor. Haita avea să-l ajungă în curând.

Îngrozit, se uită în juru-i în căutarea unei salvări.

Dar stai! Poate ar fi chip să ajungă la o colină de pietre ce se înălţa din întuneric, la vreo douăzeci de metri.

Cu o încordare a tuturor puteri1or, se repezi spre mormanul de pietre şi se căţără pe el. Era unul din acele locuri pioase ale sectei Buriaţilor, compus dintr-o piramidă pătrată de pietroaie, printre care erau înfipţi nişte pari de sălcii, împodobiţi cu panglici pestriţe. Afară de aceasta, de fiecare par atârna o fâşie de pânză cu cuvintele sfinte: Om *mam padme hum.* (Mântuirea ta în lotus. Amin!)

Nu se urcase bine Bill Gazon pe piramidă că lupii şi fură acolo, căutând să se caţere pe bolovani, cu urlete şi lătrături.

Bill Gazon îşi scoase revolverul din buzunar şi descărcă un glonte în gâtlejul celui dintâi. În câteva clipe, întreaga haită se risipi, dar apoi se înapoiă de-şi luă pe semenul ei şi-l sfâşiă. După ce terminară ospăţul, înconjurară din nou piramida, cu răcnete teribile, încercând să ajungă, prin sărituri, în vârful ei.

Ca să-şi economisească gloanţele, Bill Gazon smulse un par, lovind cu el în agresori şi respiră uşurat, căci haita se retrase. Se înşelă însă, crezând că a scăpat, deoarece lupii îl împresurară metodic pe un cerc mare.

Îşi dete atunci perfect seamă de marele pericol în care se afla. Dacă ar adormi de oboseală şi s-ar prăvăli, apoi era neapărat pierdut. Ochii verzi, scânteietori, ai acelor bandiţi ai stepei îi luceau din întuneric.

Din când în când, se înălţau spre cer urletele lor fioroase.

Deşi el nu voia să fie socotit ca pângăritor al unor locuri sfinte, nu-i rămase alta decât să frângă câţiva pari şi să aprindă un foc cu ei. Astfel, se putea, cel puţin, încălzi şi să gonească oboseala. Bine că avea la el tutun şi luleaua. Lupii continuau să împresoare piramida, în speranţa că tot vor reuşi să-şi înhaţe victima.

O noapte enervantă, chinuitoare, se scurse alene. Bill Gazon se ţinea treaz anevoie şi cu o sforţare a intregii sale voinţi. Oasele-i erau înţepenite.

În sfârşit, pâlpâi la răsărit globul de soare şi stepa păru încinsă de un incendiu.

Lupii porniră la un ultim atac. Bill Gazon azvârli în ei cu ultimele rămăşiţe de lemn aprins. Respinse astfel şi acest atac. Urlând de furie, ceata de lupi se retrase în vizuinile din pădure, spre a nu-i surprinde ziua în stepă.

Forţele lui Bill Gazon erau pe sfârşite. Pleoapele i se închiseră şi, cumplit istovit, adormi.

Deşi în somn, observă că se rostogoleşte şi că s-a lovit straşnic; totuşi continuă să doarmă.

Când se trezi din somnu-i adânc, se afla într-o casă scundă, de lemn cum îşi clădesc coloniştii ucrainieni

care se stabilesc aci, în stepă. La capătul patului larg al familiei sta o ţărancă tânără, care-i zâmbea.

Până s-o întrebe el ceva, ea alergă afară, spre a se înapoia imediat cu bărbatul ei, care-l salută amical.

— Stăpâne, te-am găsit dimineaţa la piramida Buriaţilor. Te-au adus lupii la strâmtoare? Da, da, noi respectăm aceste monumente ale Buriaţilor, căci stafiile cari locuiesc acolo au ajutat multora. Şi acum, fii bine venit ca oaspete al nostru!

Masa era pusă şi Bill Gazon îşi potoli pe deplin foamea. Fără să ştie, dormise iarăşi, după o lungă bucată de vreme, sub un acoperiş, într-un pat. Se uită cu interes în jurul lui. Întreaga casă se compunea doar dintr-o încăpere, care era în acelaşi timp bucătărie, cameră de culcare şi de primire, Toate obiectele, până şi castroanele şi lingurile, erau de lemn.

— Calul tău a servit de sigur de nutriment lupilor. Îţi pot vinde unul, căci o să ai de umblat mult.

— N-am avut niciun cal, dar dacă am bani deajuns, îţi cumpăr unul.

— Ce vorbeşti! N-ai avut niciun cal? Aici, afară de ţarul dramului, până şi cerşetorii au cai. Lui nu-i trebuie niciunul, fiindcă-i aparţine totul.

Ţăranul şi ţăranca râseră, iar Bill Gazon le ţinu isonul.

Le povesti apoi păţaniile de peste noapte, ceea ce le mări veselia. După aceea, examină mica aşezare.

Un perete de scânduri înconjura casa. Iarna, crăpăturile se astupă cu baligă, spre a nu lăsa frigul să pătrundă. Bill Gazon văzu într-un şopron ceva la care se aşteptase mai puţin ca orice: o secerătoare americană. Observându-i mirarea, ţăranul râse mândru.

— Haide acum! Uite ici calul!

Bill Gazon cumpără animalul cu întregu-i harnasament, plătindu-l cu toţi banii ce-i avea, dând pe deasupra şi o oglinjoară, precum şi un cuţit de vânătoare.

Rămase încă o noapte în casa aceasta ospitalieră.

A doua zi, încălecă, cu puteri împrospătate, şi după o despărţire călduroasă, porni în direcţia indicată. Dete în curând peste reţeaua telegrafică, după care înţelese că a ajuns iar pe şosea.

Acele fire subţiri, de aramă, cu care se juca vântul, leagă două lumi deosebite: Europa cu Asia, Oceanul Atlantic cu cel Pacific.

Bill Gazon şedea vesel pe calul său. Făcuse un târg bun. Într-adevăr, prin meleagurile acestea, eşti complect neputincios fără cal şi nu te bucuri de nicio vază. Urma să meargă acum la Troizkossawsk. Mai întâlni-va vreodată pe regele şoselei caravanelor?

Capitolul 2
Marfă vie

Troizkossawsk este ultimul punct de întâlnire al culturii europene la graniţa chinezească, o oază în stepa asiatică. Deşi casele sunt toate construite din lemn totuşi sunt mari şi spaţioase. În schimb, bisericile impunătoare sunt de cărămidă, precum şi şcolile şi câteva bănci. Pe străzi, praful stă de un metru; cu toate astea, poţi vedea femei în ciorapi de mătase şi chinezoaice care şchioapătă, cu picioarele schilodite după vechile moravuri.

Troice străbat străzile, iar printre ele Mongoli pe nişte căluţi. Bărbaţii poartă pălării ciudate, în formă de turn. Globurile de sticlă indică rangul călăreţilor. În

nişte teci frumos împodobite sunt înfipte cuţite şi cele două beţişoare de mâncare, lângă care atârnă scăpărătoarea argintată, precum şi luleaua. Mongolul ţine cu evlavie la aceste două obiecte.

Chinezi cu coade lungi, în îmbrăcăminte neagră, colindă străzile. În majoritate sunt comercianţi, care învârtesc un negoţ înfloritor. Troizkossawsk fiind un centru comercial pe străvechea şi reputata şosea a caravanelor. Acea des pomenită Kiachta este o staţiune vamală.

Ziua se apropia de sfârşit, când Bill Gazon îşi făcu intrarea în Troizkossawsk. Se interesă de un han, căci, după două zile de călărie, aveau nevoie, atât el cât şi calul său, de odihnă. Faptul că n-avea bani nu-l descuraja. Având încă un inel, era hotărât să-l dea amanet hangiului, iar dimineaţa să-şi caute ceva de lucru.

Cum descălecă în faţa unui han, îi şi ieşi înainte un Chinez de-i luă calul ca să-l ducă în grajd. După ce hangiul încetă, în sfârşit, cu temenelile, Bill Gazon îi arătă inelul, expunându-i propunerea. Hangiul se declară de acord şi Bill fu încântat că se află iarăşi sub un adăpost.

În timpul cât gusta din produsele variate ale bucătăriei, văzu limpede privirile scrutătoare ale hangiului pironite pe dânsul, ca şi cum l-ar fi cântărit. Ce-o fi vrând de la dânsul individul ăsta cu ochii oblici?

Nu strânse bine de la masă chelnerul cel galben, aducând cana cu ceai şi retrăgându-se, că hangiul se apropie de masă şi, după o nouă serie de plecăciuni, întrebând pe „augustul” şi „înaltul” muşteriu de sănătate şi dorinţele sale, dadu drumul gandului ce-l preocupa.

— Stăpâne, dumneata nu eşti Rus şi te afli, desigur,

într-o călătorie de explorare. Ţi s’au isprăvit banii şi aştepţi să-ţi vie alţii.

— E prea mult dacă aş spune că mă aflu într-o călătorie de explorare. Eu ocolesc lumea aşa, într-o doară. În orice caz, e adevărat că nu mai am parale, dar nici nu aştept alţii. Aş vrea chiar să-mi găsesc un serviciu.

— Aha, eşti băiat de treabă şi voinic! Am eu un prieten, un negustor bogat, care are întotdeauna nevoie de oameni destoinici, dacă vrei să munceşti. Plăteşte foarte bine.

— Mi-e indiferent, numai să lucrez. Ce este de făcut? Şi ce plăteşte prietenul dumitale?

— Vezi dumneata mâine totul. Odihneşte-te în casa mea sărăcăcioasă. Dăruiască-ţi zeii un somn înviorător!

— Chiar că ar fi de dorit! murmură Bill Gazon.

Apoi, un băieţandru chinez îl duse într-o cameră. Bill stete câtva timp treaz, bănuitor.

Neproducându-se însă nicio mişcare în întreaga casă, adormi.

Dimineaţa, când se deşteptă, apăru la el hangiul, copleşindu-l de amabilităţi, de care e atât de bogată limba chinezească. Bill se îmbrăcă la iuţeală, neuitând nici să ia o gustare şi ducându-se apoi cu hangiul la pomenitul negustor, curios să vadă ce fel de muncă îi se va cere.

Comerciantul, un Chinez gras, şedea la un pupitru, de cele cum se obişnuiesc în ţara aceea, zugrăvind cu pensula nişte slove pe o hârtie: o scrisoare de afaceri.

Cei doi Chinezi îşi vorbiră mult timp în şoaptă, în limba lor, tot măsurând pe Bill Gazon, ca şi cum ar fi voit să-i citească în fundul sufletului. În cele din urmă, negustorul îi se adresă cu o întrebare:

— Eşti prieten al Ruşilor?

— De, o iei cum îţi place! Dar e rost, oare, să calc pe alt pământ?

— Da, o poţi face foarte curând. Am nevoie de un paznic de încredere pentru caravana mea, care transportă mărfuri scumpe. Trebuie s-o treci nevăzută peste graniţă, spre Urga, fără să atingi Kiachta şi Maimacin. E nevoie să umbli cu mare băgare de seamă. În Urga vei căpăta o sută de dolari.

— Dar de ce faceţi toate astea secret?

— Taxe vamale prea urcate la mărfuri scumpe. Restul nu te interesează.

Bill Gazon consimţi. Doar trebuia şi el să se strecoare prin fraudă peste graniţă, neavând paşaport. De ce dar n-ar face-o cu o caravană? Negustorul îi dete un avans, ca să-şi scoată inelul şi să-şi cumpere cele strict necesare. Bill Gazon îşi aduse apoi calul la negustor, intrând astfel în serviciul lui. De fapt, nu-şi da seama pentru ce-l angajase, când avea un personal aşa de numeros. Şi, afară de asta, tot trebuia să-i dea o călăuză. Nu-şi bătu însă prea mult capul, vesel că-şi continuă, astfel, calea şi câştigă şi câteva părăluţe bune.

Cămilele fuseseră adunate în curtea mare a comerciantului: nişte animale robuste, de o extraordinară frumuseţe. Bill Gazon constată cu mirare că pentru fiecare cămilă erau destinate două lăzi, în loc de trei, cum era uzul. E adevărat că erau mai mari ca de obicei, dar uşoare, aproape goale. Ce vor fi conţinând? Dar, în definitiv, ce-l interesa?

Cum ocoli curtea, se opri în faţa unei căsuţe cu ferestrele prevăzute cu gratii, uitându-se la activitatea slugilor. Deodată, se simţi apucat de-o mână şi se întoarse speriat. Văzu o mână albă, de femeie,

trăgându- se înapoi după fereastră. Apoi, o voce de fată îi zise într-o rusească curată:

— Întoarce-te!

Bil Gazon o ascultă, dându-şi pe dată seamă că slugile nu trebue să observe că-i vorbeşte cineva. Aceeaşi voce îi spuse încet:

— Dacă ai o inimă în piept, indură-te de mine! Vor să mă vândă în Peking şi mama plânge după mine. Poate ai şi tu o mamă, căreia-i e dor de tine. Ştii tu de ce te-a angajat pungaşul cela galben? Dacă se întâmplă cumva să fie caravana prinsă, apoi tu vei trece drept stăpânul ei şi nimic de pe lumea asta nu poate dovedi nevinovăţia ta. Eşti tânăr şi poţi să câştigi în alt mod bani. Ajută-mi, în numele mamei mele şi a tale!

Bil Gazon pătrunse dintr-odată intenţia Chinezului. Intrase în serviciul unui negustor de carne vie şi urma să treacă marfa-i, compusă din fete, peste graniţă, prin contrabandă. Îl duse gândul la sora sa Thea şi se înfricoşă. Oare nu putea pătimi şi ea tot astfel? Nu, nu! Nu voia să câştige banii aceştia murdari, muiaţi în lacrimi!

Răspunse încet, ca să nu-l audă decât fata:

— Îţi ajut.

Un suspin zgomotos fu răspunsul. Totuşi, îi fusese mai uşor să făgăduiască decât să-şi ţie cuvântul. Tot prefăcându-se că se uită cu interes la activitatea din curte, îşi frământa creierul cum să găsească un mijloc ca să vie în ajutorul fetei. Şi trebuia s-o facă îndată, căci ziua era pe sfârşite şi, cu pogorirea nopţii, caravana trebuia să părăsească în taină Troizkossawsk-ul. Pe drum, era cu neputinţă s-o scape, escorta purtând de grijă să nu se poată întâmpla aceasta. Şi apoi, unde să se ducă în pustiul necunoscut

cu fata? Aci, în oraş, o putea însă pune sub scutul poliţiei ruseşti.

— Pregăteşte-te! Se apropie ora de plecare, îi zise negustorul, tocmai trecând pe lângă dânsul şi descuind uşa colibei.

Bill Gazon se trezi din gânduri, văzu pe Chinez intrând în colibă şi-şi şi schiţă un plan. Sări repede după el, până a nu fi putut încuia pe dinăuntru, şi intră, la rându-i, în colibă. Negustorul îl privi buimăcit.

— Ce cauţi aici?

— Să te împiedic de la meseria-ţi mişelească.

Dar, până Bill Gazon să prindă de veste, furiosul Chinez îl şi înşfăcase şi trântindu-l la pământ, sări afară, încuind uşa.

Bill Gazon era închis.

— Trădătorule! O păţeşti tu!

Şi figura crispată a Chinezului apăru la fereastra cu gratii. Cum puse Bill Gazon mâna pe revolver, capul dispăru. Putu însă auzi desluşit pe negustor chemându-şi oamenii şi povestindu-le cazul.

Bill Gazon îşi roti ochii prin odaie. Fata stătea ghemuită într-un colt, tremurând din tot corpul. Se duse la dânsa, încercând să-i insufle curaj.

— Vai, stăpâne, va trebui acum să mori din cauza mea!

— Vedem noi! Nu merge aşa de repede. Am fost eu în situaţiuni şi mai periculoase.

— Ce crezi că vor pune la cale diavolii ăştia galbeni?

— Aflăm noi destul de devreme. Dar fii liniştită şi curajoasă! Eu nu te părăsesc.

Bill Gazon o sfătui să şeadă pe jos, iar el se furişă către fereastră, spre a arunca o ochire afară. Ceea ce văzu îi ingheţă sângele. Asemenea mârşăvie nu putea izvorî decât dintr-un creier asiatic.

Slugile (aşa numiţii *culii)* rupsesera ulucile de ambele părţi ale colibei şi astupaseră cu scânduri uşa. Apoi turnară peste ele gaz. Negustorul se apropie de fereastră, rânjind.

— Acum, îţi vei primi răsplata pentru purtarea ta nobilă! Vei amuţi pe veci.

Într-un acces de furie. Bill Gazon scoase arma şi trase. Chinezul însă şi sărise în lături, aşa că glontele dădu greş.

— Ce s-a întâmplat, stăpâne?

— Câinii dau foc colibei. Dacă nu găsim nicio ieşire sau nu ne vine nimeni în ajutor, va trebui să ardem de vii.

Cu un ţipăt de spaimă, fata leşină. Flăcările se înălţau, fiind alimentate de lemnul uscat. Se auzeau strigătele de bucurie ale diavolilor galbeni. Bill Gazon dibui în grabă febrilă pe pereţi, în căutarea unei ieşiri. Zadarnic! Să fie oare sfârşitul?

Flacările cuprinseseră şi acoperişul. În curând avea să se năruie, îngropând sub el atât fata cât şi pe Bill Gazon. El o ridică, plin de compătimire. Şi, totuşi, n-avea cum să o aiute. Dansu1 însuşi era pierdut.

Sta cu povara sa în casa incendiată ca pe un rug.

Îl duse gândul la mama sa, care îl aştepta, şi la sora sa Thea, în căutarea căreia pornise. Iar acum...?

— Ei, prostuţule! Nu ştii pe unde să ieşi?

— Dumnezeule! Ţarul şoselei caravanelor!

Era, într-adevăr, bătrânul smintit, care deschisese în peretele din dos o uşiţă secretă, făcând semn lui Bill Gazon. Acesta-l urmă cu fata în braţe. Bătrânul îl conduse nevăzut, cu paşi mari, peste lanuri, spre partea cealaltă a oraşului. Bill Gazon gâfâia. Nu fuse tocmai fleac să urmeze cu povara pe moşneag. O culcă, obosit, la pământ.

— De unde ştiai că mă aflu în coliba aprinsă?

— Ei, bleguţule, ţi-am făgăduit doar să-ţi ajut, atunci când ne văzurăm întâia oară. Eu îmi ţin cuvântul meu regal. Ia spune-mi: cine e cel mai mare prost?

— Cel mai mare prost este cel care renunţă la orice speranţă.

— Aşa este, tinere filosof.

Şi, după ce rosti acestea, bătrânul dispăru deodată în beznă, fără nicio urmă. Plecase fără să aştepte nicio mulţumire. Bill Gazon se străduia cu fata, care deschise în curând ochii şi privi, întrebătoare în juru-i.

— Unde suntem, stăpâne, şi ce s-a întâmplat!?

— Suntem salvaţi. Ţarul şoselei ne-a scos din colibă; ne aflăm pe câmp, de partea cealaltă a oraşului. Dar acum, încotro?

— Eu cunosc bine oraşul şi ştiu să mă orientez. Te voi conduce eu.

Şi, într-adevăr, fata îi servi de călăuză. Ajunseră în curând în piaţa oraşului. Ea se opri şi arătă o casă luminată.

— Acolo-i poliţia. Să intrăm.

— Nu sunt de loc dispus să fac cunoştinţă cu domnii aceia. Tu însă nu mai ai a te teme de nimic şi ne putem despărţi. Praşceai! Cu bine!

— Nu ştiu cine eşti, domnule, dar îţi datorez neţărmurită recunoştinţă. Mă numesc Nataşa Pietrovici şi tata e căpitan. Poate că soarta vă va aduce cândva la un loc şi, atunci, el va şti să-ţi răsplătească.

— Eu mă numesc Bill Gazon. N-ai putea să-mi spui incotro s-o iau spre casa negustorului? Am uitat acolo ceva important. Dacă vrei, roagă-te pentru mine.

— Aşa voi şi face. Cu bine!

Bill Gazon aşteptă până ce fata intră la circumscripţie, după care apucă în direcţia ce ea i-o

indicase că duce spre casa infamului negustor.

Îşi uitase calul şi voia să şi-l ia.

Capitolul 3
Setea

Când ajunse la casa comerciantului, totul zăcea în intuneric, nicio lampă nu ardea.

Încercă să deschidă cu băgare de seamă uşa; era însă încuiată. Chibzui cum să-şi facă rost să intre. Îşi aminti atunci că, prin incendierea colibei, se făcuse un loc de intrare spre curte. Fiind odată acolo, va putea şi să-şi scoată calul din grajd. Uni, deci, fără întârziere fapta cu gândul, ocoli casa, găsi locul incendiat şi putu pătrunde uşor în curte. Până acum avusese noroc. Casa zăcea ca moartă. Nu se vedea ţipenie de om şi nu se auzea nimic. Să fi pornit, totuşi, caravana?

Bill Gazon străbătu în fugă curtea, spre grajd, deschise binişor uşa şi se furişă înăuntru. Îşi găsi calul sătul şi odihnit. Plin de bucurie. Îl dezmierdă pe coamă.

Deodată se pomeni cu un Mongol ca răsărit din pământ. Uluirea-i însă nu ţinu decât o clipă. Fu imediat iarăşi stăpân pe sine şi aplică Mongolului o lovitură de box în bărbie. Acela se rostogoli, dar sări repede în picioare, înşfăcând pe Bill Gazon.

O luptă de box în regulă se încinse, tehnica europeană măsurându-se cu tenacitatea Asiaticului. Care va fi învingătoare?

Mongolul ataca mereu cu o rezistenţă şi violenţă neobosite. Bill Gazon ţinea mâna stângă întinsă, iar cu cea dreaptă lovea. Mongolul însă părea de piele sau cauciuc. Bill Gazon simţea forţele irosindu-i-se încetul

cu încetul. De acum se apăra numai aşteptând un prilej favorabil.
Şi iată că, într-un moment în care Mongolul îşi lăsă descoperită artera cervicală, Bill Gazon îl pocni în ea şi adversarul se prăbuşi buştean.
În excesu-i sportiv, Bill Gazon era gata să-l achite, când se răzgândi. Fiecare clipă era preţioasă. Înşeua la repezeală calul, punându-i şi frâul. Trase încă odata cu

Fu imediat iarăşi stăpân pe sine şi aplică Mongolului o lovitură de box în bărbie. **(Vezi pagina 34).**

urechea, de nu se aude ceva în curte. Nu percepu nicio mişcare.

Îşi duse calul afară şi străbătu curtea. Când însă să puie piciorul în scăriţă, se pomeni cu o lovitură

sdravănă în cap. De-te drumul frâului şi căzu în nesimţire.

Când se trezi din amorţire, se afla legat în stepa pustie. Capul îl durea straşnic. Pe de altă parte, soarele dogorea neîndurător. Pe cât erau de reci nopţile, pe atât erau de călduroase zilele verii întârziate. Bill Gazon rupea şi smucea de legături, dar fără succes. Cel mult, îşi mărea chinurile.

Se întoarse anevoie într-o parte şi se uită ţintă la iarba uscată.

Soarele se urca tot mai sus, iar razele-i ardeau tot mai puternic.

Setea începu să-l răpuie. Gâtleju-i era ca uscat şi ardea. Orele se scurgeau încet, nesfârşit de încet. Timpul părea să stea pe loc.

Urechile nenorocitului începură să-i vâjâie, iar pe dinaintea ochilor îi zburau scântei. Îşi lăsă fruntea pe pământul fierbinte şi se socoti pierdut. Nu mai avea nicio ură împotriva celor care îl aduseseră în halul acesta; simţea doar o imensă oboseală. Imaginaţia-i aprinsă împletea tot felul de vedenii frumoase.

În sfârşit, soarele începu să dea în asfinţit. Un vânt uşor prinse să sufle prin stepă, răcorind fruntea înfierbântată a lui Bill Gazon şi deşteptându-l. În acelaşi timp însă, îl cotropiră iarăşi setea, foamea, durerile şi toate grijile vieţii.

Smuci din nou de legături, dar în cele din urmă trebui să renunţe, istovit. Era limpede soarta ce-l aştepta.

Dacă scăpase de foc şi de arşiţă, va îngheţa însă peste noapte sau îl vor sfâşia lupii.

Se cutremură, la amintirea nopţii de pe piramida buriată.

Atunci însă tot îi se mai înfăţişase o posibilitate de

salvare, dar acum zăcea legat şi neputincios în stepă, pândit de o moarte oribilă. Prin minte-i treceau idei vagi. Nu s-ar putea oare să-l găsească ţarul drumurilor sau să treacă pe acolo ţăranul, luându-l cu dânsul? Să fi hotărât cumva destinul ca viaţa-i tânără să se încheie aci?

Şi iată că auzi loviturile de potcoavă ale unui cal. Se răsuci în juru-i şi văzu în amurg un cal înşeuat, dar fără stăpân, vagabondând prin stepă. Îl chemă. Animalul ridică atent capul, trase cu urechea şi se apropie. Era propriul său cal.

Noi speranţe îl însufleţiră. Chemă din nou, cu strigătele cu care de obicei atragi caii. Animalul veni aproape de tot şi-şi mirosi stăpânul. Cu o sforţare a tuturor puterilor, Bill Gazon ridică mâinile-i legate.

Calul începu să-i le lângă, şi, apoi, prinse în dinţi frânghia, ca şi cum s-ar fi jucat şi smuci de ea. Tot făcând astfel, o slăbi întratât încât Bill Gazon putu s-o dea jos de pe el, fără să-i pese că, în mişcarea aceasta, îşi jupui pielea de la mâini.

Era de acum liber. În excesul de bucurie din primul moment, închise ochii. Viaţa revenea în trup, sângele îi circula iarăşi prin vine.

Îi era greu să se scoale, dar în sfârsit se ridică, clătinându-se, şi, apucând capul calului, îl copleşi de mângâieri.

Era ziuă, când intră pentru a doua oară în Troizkossawsk. Trecu pe lângă casa negustorului chinez. Era împresurată de soldaţi şi poliţişti. Coţcarul galben tocmai era scos, cu mâinile în cătuşe. Fata adusese la cunoştinţa poliţiei îndeletnicirile lui. Prinsese caravana, iar acum curăţa tot cuibul.

Bill Gazon nu zăbovi mult în oraş. Din avansul ce-l căpătase şi care se afla încă în punga sa, cumpără

lucrurile strict necesare călătoriei şi se avântă în şa, bine dispus, spre a lăsa în urmă oraşul şi Rusia. Ţinta-i era India. Era pe deplin sătul de impresiile de până acum. Cunoscuse oameni buni şi răi, văzuse lucruri frumoase şi urâte. Spre a nu-şi aman însă zadarnic viaţa, îşi propunea să-şi amintească numai de cele bune şi frumoase. Aşa cum se cuvenea unui suflet curat ca al lui.

Gându-i era necurmat la sora sa Thea. O va găsi, oare, în locurile spre care se îndrepta?

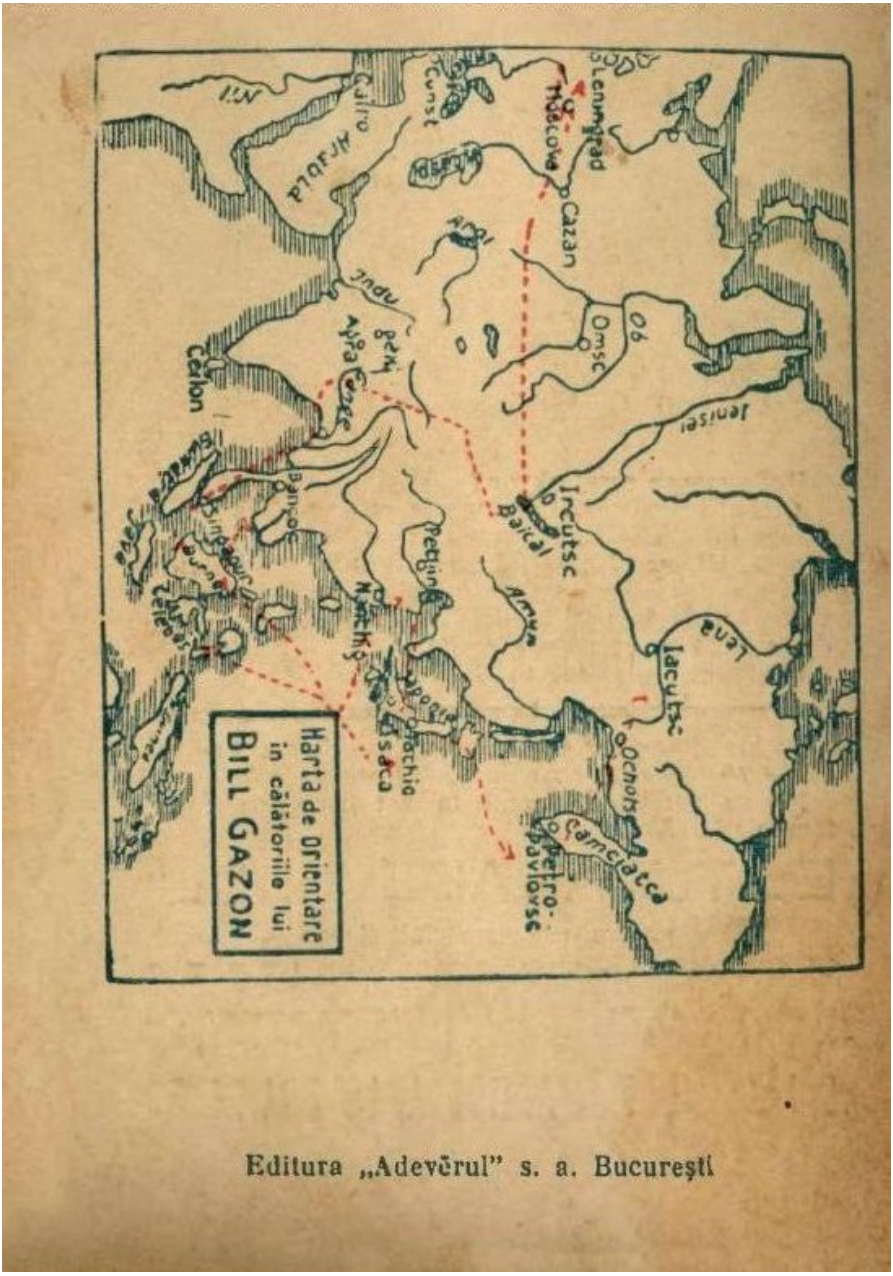

Editura „Adevĕrul" s. a. Bucureşti